

Skupština donela izmene i dopune Zakona o osiguranju depozita

Beograd, 22.10.2019. godine

Narodna skupština Republike Srbije donela je u četvrtak, 10. oktobra 2019. godine Zakon o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita kojim se sistem osiguranja depozita u uslovima finansijske stabilnosti u zemlji dodatno unapređuje i usaglašava s međunarodnim standardima i pravnim tekovinama Evropske unije. Zakon je objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije 073/2019 i stupio na snagu 19. oktobra 2019. godine.

Izmene i dopune Zakona donose nekoliko značajnih novina. Uvodi se mogućnost obračuna premije koje banke plaćaju na ime osiguranja depozita i na osnovu nivoa rizika u poslovanju banaka. Obračun premije na osnovu nivoa rizika podstiče smanjenje rizika u poslovanju banaka čime se dodatno doprinosi finansijskoj stabilnosti i obavezan je u svim zemljama Evropske unije od 2014. godine.

Osnovica za obračun premije osiguranja depozita usklađena je sa Direktivom Evropske unije o sistemima osiguranja depozita tako da se, umesto na ukupne osigurane depozite fizičkih lica, preduzetnika, mikro, malih i srednjih pravnih lica, premija obračunava na osigurane iznose depozita banaka do 50.000 evra, odnosno osiguranjem pokrivena iznosa depozita navedenih osiguranih kategorija. Osim toga, izmenjene su odredbe koje se odnose na visinu ciljnog iznosa Fonda za osiguranje depozita koji predstavlja iznos sredstava u Fondu koji je neophodno dostići u određenom vremenskom periodu, a rok za dostizanje ciljnog iznosa produžen je za pet godina, odnosno do 2030. godine.

Obezbeđena je dodatna zaštita deponenata banaka u periodu od šest meseci nakon njihovog spajanja ili pripajanja tako što bi se, u slučaju da banka bude zatvorena, deponentima koji su prethodno čuvali novac u obe banke isplatio celokupan iznos na koji bi imali pravo da spajanja ili pripajanja nije bilo. Cilj ove izmene je da se osiguranim deponentima obezbedi vremenski rok za donošenje odluke o eventualnoj preraspodeli novčanih sredstava kod više banaka kako bi obezbedili potpuno pokriće sistemom osiguranja depozita, odnosno izbegli mogućnost posedovanja neosiguranih sredstava u slučaju statusnih promena u bankama u kojima imaju depozite.

Radi usaglašavanja sa Direktivom Evropske unije o sistemima osiguranja depozita i jačanja dopunskih izvora finansiranja Fonda za osiguranje depozita, povećan je sa 0,4 na 0,5 procenata maksimalni zbir stopa vanrednih premija u toku jedne kalendarske godine koji se može naplatiti kada sredstva Fonda nisu dovoljna za isplatu osiguranih iznosa ili za druge zakonom predviđene namene fonda, s tim što je uvedena mogućnost da se izuzetno, uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije, ta stopa dodatno poveća tako da iznosi najviše 1 procenat. Takođe, predviđena je mogućnost da na zahtev banke, Narodna banka Srbije donese odluku kojom bi se odložila naplata vanredne premije ukoliko bi takvo plaćanje ugrozilo likvidnost ili solventnost banke. U tom slučaju banka bi bila dužna da po isteku perioda na koji je plaćanje odloženo plati iznos odložene vanredne premije.

Stalnim unapređenjem, sistem osiguranja depozita u Srbiji približava se standardima najrazvijenijih sistema u svetu i doprinosi jačanju poverenja javnosti u bankarski sektor.

Obaveznom osiguranju podležu depoziti fizičkih lica, preduzetnika i mikro, malih i srednjih pravnih lica u svim bankama koje posluju s dozvolom za rad Narodne banke Srbije, saglasno Zakonu o osiguranju depozita.

Sredstva Fonda za osiguranje depozita se koriste u slučaju stečaja ili likvidacije banke, kad se zaštićenim kategorijama deponenata isplaćuje osigurani iznos u visini njihovih deponovanih sredstava (računajući i kamatu) do 50.000 evra i u slučaju restrukturiranja banke u skladu sa Zakonom o bankama.

Agencija za
osiguranje
depozita

Osiguranje plaćaju isključivo banke, a ne deponenti. Sve banke koje poseduju dozvolu za rad Narodne banke Srbije su obavezne da osiguraju depozite kod Agencije za osiguranje depozita i da plaćaju premiju osiguranja, a u cilju zaštite depozita osiguranih kategorija deponenata i očuvanja finansijske stabilnosti u Republici Srbiji.